

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

Nr. 06/1106 din 21 februarie 2023
La CJ-04 nr. 188 din 22 decembrie 2022
La nr. 20-78-12567 din 27 decembrie 2022

Doamnei Olesea STAMATE,
Președinte al Comisiei
juridice, numiri și imunități
a Parlamentului Republicii Moldova

MD-2004, mun. Chișinău, Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

Copie spre informare: **Guvernului Republicii Moldova**
MD-2012, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1

Stimată Doamnă Președinte,

Autoritatea Națională de Integritate (*în continuare ANI sau Autoritatea*) are Onoarea să Vă salute și, urmare a examinării scrisorii CJ-04 nr. 188 din 22 decembrie 2022 din partea Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, parvenită și înregistrată în cadrul ANI cu nr. 10038 din 26 decembrie 2022, Vă comunică următoarele:

Autoritatea a analizat Raportul de evaluare ex-post de impact a Legii nr. 132/2026 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale (în continuare Raportul de evaluare ex-post)*, aprobat prin Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, CJ-06 nr. 236 din 21 decembrie 2022 și în conformitate cu pct. 3 din decizia enunțată (în termen de 2 luni), Vă transmite **în Anexă** Raportul cu privire la măsurile planificate și acțiunile întreprinse, elaborat punctual în baza recomandărilor analizei ex-post de impact, păstrând formularea autorilor.

În cazul apariției unor neclarități sau necesitatea prezentării unor informații, materiale, propuneri suplimentare, nu ezitați să ne contactați.

Cu deosebit respect,

Vicepreședinte

Ex: Viorel Sochircă
Tel. 022820619
Email: viorel.sochirca@ani.md

Lilian CHIȘCA

RAPORT

cu privire la măsurile planificate și acțiunile întreprinse
în vederea implementării Deciziei Comisiei juridice, numiri și imunități a
Parlamentului Republicii Moldova, CJ-06 nr. 236 din 21 decembrie 2022

1. Aplicarea uniformă a prevederilor Legii nr. 132/2026 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, față de toți subiecții care cad sub incidența acestora;

Autoritatea Națională de Integritate (în continuare *Autoritatea sau ANI*) este o autoritate publică independentă față de alte organizații publice, față de alte persoane juridice de drept public sau privat și față de persoanele fizice, ce funcționează la nivel național ca structură unică.

Potrivit prevederilor art. 25 din Legea nr. 82/2017 *integrității*, Autoritatea este responsabilă de aplicarea următoarelor măsuri de control al integrității în sectorul public: controlul averilor și intereselor personale/controlul declarațiilor de avere și interese personale; controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese; controlul respectării regimului juridic al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Subsecvent, unul din principiile, în baza căruia își realizează misiunea Autoritatea, este cel al *legalității*, fapt ce prezumă operativitatea respectării de către instituție a cerințelor cadrului legislativ în vigoare aferent exercitării atribuțiilor legale de care dispune.

Or, potrivit art. 5 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, Autoritatea asigură integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică și prevenirea corupției prin realizarea controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, al restricțiilor și al limitărilor.

Inspectorii de integritate efectuează controlul și concluzionează rezultatele controlului în corespundere cu prevederile Legii nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, Legii nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, altor acte normative pertinente, cu citarea expresă a normelor, cu respectarea procedurilor instituite prin Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Astfel, în cadrul procedurilor de control, cât și la emiterea actelor de constatarea de către inspectorii de integritate se respectă și se aplică norma legală uniformă față de toți subiecții declarării averii și intereselor personale.

Autoritatea monitorizează implementarea corectă și coerentă a legislației în vigoare, în activitatea sa, generalizează, în comun cu subdiviziunile structurale, practica aplicării legislației Republicii Moldova, elaborează propuneri privind perfecționarea ei și le pune în discuție.

2. Aducerea actelor sale normative în concordanță cu prevederile Legii nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale;

În vederea ajustării actelor normative interne la modificările survenite în legislația specială prin Legea nr. 130/2021 *pentru modificarea unor acte normative* și Legea nr. 96/2022 *pentru modificarea unor acte normative*, ANI a realizat următoarele:

- În luna noiembrie 2021 a fost elaborat proiectul Regulamentului privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică și transmis spre expertizare, avizare și înregistrare către Ministerul Justiției. Pe cale de consecință, la 18 februarie 2022, Regulamentul enunțat a fost publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, intrând în vigoare de la data publicării și plasat pe pagina web ANI;
- A fost modificată Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, prin Ordinul nr. 9 din 14 februarie 2022 și Ordinul nr. 38 din 30 august 2022.
- În baza Hotărârii Consiliului de Integritate nr. 17 din 05.07.2022 *privind aprobarea criteriilor potrivit cărora vor fi selectate și verificate declarațiile de avere și interese personale*, vicepreședintele ANI a emis Ordinul nr. 35 din 13.07.2022 *cu privire la controlul din oficiu a declarațiilor anuale de avere și interese personale depuse pentru anul 2021*, conform căruia au fost prioritizate, pentru control obligatoriu, din oficiu, declarațiile anuale de avere și interese personale, depuse pentru anul 2021, conform noilor cerințe legale.
- A fost elaborat un nou proiect al Regulamentului intern ANI, transmis spre examinare și aprobat prin Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 19 din 23 august 2022;
- A fost elaborat Planul de activitate al ANI pentru anul 2023, transmis spre examinare și aprobat prin Hotărârea Consiliului de Integritate nr. 1 din 16 ianuarie 2023.

Pentru moment, se ajustează regulamentele de organizare și funcționare a subdiviziunilor Autorității și a fișelor de post ale angajaților ANI.

În același timp, cu suportul partenerilor de dezvoltare, în luna martie 2023 urmează a fi revizuită, consultată și aprobată Metodologia de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

3. Asigurarea respectării necondiționate și univoce de către inspectorii de integritate a prevederilor Metodologiei de efectuare a verificării și a controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor;

Conform art. 17, alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, Inspectorul de integritate este persoana angajată în această funcție prin concurs și care este responsabil de efectuarea controlului averii și al intereselor personale, privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

Asigurarea respectării necondiționate și univoce de către inspectorii de integritate a prevederilor Metodologiei este atribuită în sarcina Inspectorului principal de

integritate cu atribuții de control și organizare și Serviciului securitate, audit și control al integrității.

În perioada anul 2022 – ianuarie 2023, în baza anchetelor de serviciu efectuate de către Colegiul disciplinar, pentru nerespectarea Metodologiei au fost sancționați 6 inspectori de integritate, inclusiv cu destituirea din funcție.

4. Generalizarea practicii inspectorilor de integritate de verificare și control, și măsurile întreprinse în acest sens, precum și informarea Parlamentului despre aceasta;

Conform pct. 15 din Regulamentul de organizare și funcționare a Direcției juridice ANI, subdiviziunea structurală asigură, inclusiv monitorizării implementării corecte și coerente a legislației în vigoare, în activitatea Autorității; generalizarea, în comun cu alte subdiviziuni structurale, practicii de aplicare a legislației Republicii Moldova, elaborează propuneri privind perfecționarea ei și le prezintă spre examinare Conducerii Autorității.

Astfel, generalizarea practicii inspectorilor de integritate are loc în cadrul ședințelor săptămânale operative ale Inspectoratului de integritate, pregătirilor profesionale pe intern și ședințelor de bilanț, prin informarea de către Direcția juridică a practicii judiciare în care este antrenată Autoritatea, inclusiv despre deciziile/hotărârile instanțelor de judecată rămase definitive.

Lipsa actelor de constatare rămase definitive în instanța de judecată face imposibilă generalizarea practicii judiciare pe dosarele privind averea nejustificată, în comparație cu practica judiciară cristalizată deja privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.

5. Informarea Parlamentului privind rezultatele auditului sistemului informațional „e-Integritate”;

La 23 ianuarie 2023, Autoritatea a recepționat versiunea finală, tradusă în limba română, a Raportului de evaluare a calității Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”, elaborat de către Compania de audit OMEGA TRUST SRL (România), cu suportul financiar al Oficiului Băncii Mondiale în Republica Moldova.

Drept urmare, la 27 ianuarie 2023, prin scrisoarea nr. 06/577 a remis în adresa Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova, Raportul de evaluare a calității Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”, în versiunea scurtă, tradusă în limba română și format electronic pe 115 file.

Auditul enunțat, a avut drept scop evaluarea calității Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”, situației și perspectivelor funcționale, de guvernare, de securitate, de date, tehnologice și de utilizare, inclusiv activitățile ce țin de distribuirea automatizată și aleatorie a declarațiilor și sesizărilor spre control inspectorilor de integritate, pentru identificarea oportunităților de îmbunătățire ulterioară a Sistemului.

De menționat că auditul dat a fost efectuat în baza următoarelor acte normative:

- Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 175/2022 *cu privire la Raportul de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021*, art. 2, lit. d),

- urmare a audierii Raportului de activitate al Autorității Naționale de Integritate pentru anul 2021 în Plenul Parlamentului Republicii Moldova la 01 iulie 2022;
- Dispoziției Vicepreședintelui ANI nr. 9d din 30 august 2022 *cu privire la efectuarea misiunii de audit extern al Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”*.

În continuare, Autoritatea a elaborat Planul de implementare a Recomandărilor Raportului de evaluare a calității Sistemului informațional automatizat „e-Integritate”, care urmează a fi realizat în termeni proximi, de comun cu dezvoltatorul.

6. Informarea/instruirea subiecților declarării privind modul de declarare a averilor și a intereselor personale, modul de soluționare a conflictelor de interese și a stărilor de incompatibilitate, a restricțiilor și limitărilor.

Conform art. 7, alin. (3), lit. f) și lit. g) din Legea nr. 132/2026 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, în domeniul cooperării cu instituțiile naționale și internaționale, precum și în domeniul asigurării bunei organizări a Autorității și administrării activității de promovare a integrității subiecților declarării, Autoritatea asigură instruirea specialiștilor din cadrul organizațiilor publice în domeniul declarării averii și a intereselor personale; oferă consultanță organizațiilor publice și subiecților declarării în domeniul său de activitate.

În acest sens, pe parcursul anului 2022, Direcția evaluare, prevenire și implementare a politicilor a ANI, a instruit **8 259** subiecți ai declarării averii și a intereselor personale, în cadrul a **104** evenimente, cu repartizarea a circa **10 500** materiale informative în format electronic (broșuri, pliante, ghiduri), precum și 7 prezentări PowerPoint tematice.

Acești indicatori pot fi comparați cu activitatea subdiviziunii în perioada similară a anilor 2019-2021, după cum urmează:

Denumirea indicatorului		2022	2021	2020	2019
1.	Numărul persoanelor instruite	8 259	5 061	3 881	4 353
2.	Număr de instruirii	104	55	56	70
3.	Materiale informative distribuite, inclusiv în format electronic (<i>ghiduri, broșuri, pliante</i>)	10 500	10 500	4 500	11 000
4.	Prezentări PowerPoint tematice transmise	7	5	3	4

Totodată, a fost acordată consultanță telefonică, inclusiv la Linia instituțională de informare, precum și în format electronic la peste **20 mii** de apeluri și solicitări din partea subiecților declarării averii și a intereselor personale.

Subsecvent, la 26 ianuarie 2023, ANI a lansat Campania anuală de informare cu genericul – ”Fii Integru – Declară tot ce ai la timp!”, care se va desfășura până la 31 martie 2023. Până la data prezentei raportări au fost instruiți circa **1 600** subiecți ai declarării.